

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. T., s. r. o., M. 1, B.**, zast. JUDr. R. J., advokátom, advokátska kancelária J.& K., s. r. o. M. 2, B. proti žalovanému: **JUDr. J. D., správca konkurznej podstaty úpadcu, C. J. P. B., S. D., H. X., P. B.**, so sídlom správcu: P. X., B., zast. JUDr. K. P., advokátom, C. X., P. B., **o vyňatie veci z konkurznej podstaty**, vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 6 Cbi 164/06 na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. februára 2008 č. k. 2Obo/187/2007 – 152 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 20. februára 2008 č. k. 2 Obo 187/2007 – 152 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 6Cbi/164/06-77zo dňa 26.04.2007 žalobu zamietol. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa domáhal vylúčenia spoluvlastníckeho podielu úpadcu na nehnuteľnostiach špecifikovaných v petite žaloby, zapísaného do konkurznej podstaty úpadcu v zmysle § 19 ods. 2 zák. č. 328/ 1991 Zb. (ďalej ZKV).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že predmetný spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach – pozemkoch parcele č. X. a X., ako aj budovy s. č. X. nachádzajúcich sa v k.ú. D. N. V. bol vo vlastníctve úpadcu a správcom bol do konkurznej podstaty zaradený oprávnene. Žalobca ničím neosvedčil svoje vlastnícke právo ani oprávnenie

nakladať so spoluvlastníckym podielom úpadcu ako s vecou vlastnou, a ani dôvody pre jej nezaradenie do súpisu konkurznej podstaty v konkurze na majetok úpadcu.

Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2K 221/04 zo dňa 11. 04. 2005. V danej veci sa preto na predkupné právo vzťahuje § 24d zákona č. 328/1991 Zb. v znení noviel. Hodnota spoluvlastníckeho podielu úpadcu podľa znaleckého posudku vypracovaného dňa 06. 12. 2005 činila 21 400 000 Sk. Žalobca však ani nedeclaroval ani nepreukázal zloženie uvedenej sumy – podielu určeného v súpise konkurznej podstaty. Tento bol uvedený v súpise – pláne speňaženia ako ocenenie vykonané súdnym znalcom z odboru oceňovania nehnuteľnosti. Navyše žalobca zmluvou o predaji časti podniku previedol svoj 1/2 spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na liste vlastníctva číslo X. k. ú. D. N. V. a to na parcelách číslo X. a X. ako aj stavbe s. č. X. na spoločnosť F. T., s. r. o.. M. 1, X. B. a prestal tým byť aktívne legitimovaný na uplatnenie predkupného práva. Preto súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa a § 142 ods. 1 O. s. p.

Odvolaním napadnutý rozsudok Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. a s jeho odôvodnením sa plne stotožnil. Výklad ust. § 27d ods. 3 ZKV súdom prvého stupňa považoval za správny.

Odvolací súd prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O. s. p., v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu podľa § 101 ods. 2 O. s. p., ktorý svoju neúčast' ospravedlnil. Ako dôvod svojej neúčasti na pojednávaní uviedol dlhodobu plánovanú zahraničnú služobnú cestu v čase od 13. 02. 2008 do 04. 03. 2008. Nakoľko klient trval na osobnej účasti zvolaného právneho zástupcu na pojednávaní, a teda právny zástupca žalobcu nemá v danom prípade možnosť' substitučného zastúpenia. Odvolací súd poukazuje na plnomocenstvo žalobcu pre JUDr. R. J. na č. l. 88, kde posledná veta znie: „Súhlasím, aby splnomocnený advokát ustanovil za seba zástupcu a ak ich ustanoví viac, súhlasím, aby každý konal samostatne“. Z tohto dôvodu odvolací súd uvedené dôvody považoval za nedôvodné a pojednával vec aj v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu. Ďalej považoval námietku odvolateľa ohľadne odňatia možnosti konať pred súdom prvého stupňa za nedôvodnú. Mal za to, že súd prvého stupňa údajný fax nedostal a ospravedlnenie neúčasti a súčasne žiadosť' o odročenie pojednávania bola súdu doručená až 27. 04. 2007, teda po pojednávaní. Taktiež nepripustil zámenu účastníkov konania v odvolacom konaní

s odôvodnením, že žalobca nedoložil potvrdenie o zápise nového žalobcu ako vlastníka na príslušnom liste vlastníctva a navyše, žalovaný priložil k vyjadreniu k odvolaniu kópiu LV č. X. zo dňa 31. 08. 2007, ktorá zmenu vlastníctva neosvedčuje.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. Ako správcovi konkurznej podstaty priznal len nutné výdavky, čo v danom prípade je cestovné vo výške 3 003 Sk.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Poukazuje na to, že odvolací súd sa nezaoberal návrhom na zámenu účastníkov konania a naďalej pokračoval v konaní s pôvodným žalobcom a to i napriek tomu, že nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu prvostupňový súd už v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval.

Odvolací súd nielenže rozhodol voči aktívne nelegitimovanému žalobcovi, ale na viac porušil základné procesné právo žalobcu ako účastníka konania konať pred súdom. Odvolací súd totiž neakceptoval včas a vážnymi okolnosťami ospravedlnenú neúčast' právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 20. 02. 2008 v spojení so žiadosťou o odročenie, pričom právny zástupca žalobcu zároveň súd upozornil na nemožnosť substitučného zastúpenia, napriek tomu vo veci rozhodol. Nebral do úvahy, že pre právneho zástupcu záväzné pokyny klienta sa zmenili v zmysle listu zo dňa 07. 02. 2008. Týmto postupom súdu bola mu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.

K odňatiu práva konať pred súdom došlo už aj pred súdom prvého stupňa, ktorý napriek vážnym okolnostiam (praceneschopnosti) a ospravedlneniu žalobcu faxovým podaním s požiadavkou o odročenie pojednávania vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti.

Keďže obidve konania trpia vadou spočívajúcou v konaní voči aktívne nelegitimnému subjektu a v odňatí práva účastníka konať pred súdom, navrhuje dovolateľ, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutia v zmysle § 243b ods. 2 O. s. p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa vyjadril písomným podaním zo dňa 23. 05. 2008 k podanému dovolaniu. Uviedol, že v súlade s opatrením Krajského súdu v Bratislave č. 2K 221/04 zo dňa 26. apríla 2006, žalovaný SKP vykonal dňa 7. mája 2008 I., II., III., a IV. kolo speňažovania

konkurznej podstaty úpadcu v rámci verejného ponukového konania predaj majetku úpadcu – C. J. P. B. SD podľa plánu speňaženia schváleného schôdzou veriteľov zo dňa 25. septembra 2005. Majetok, ktorý bol predmetom konania, zapísaný na liste vlastníctva úpadcu LP č. X. kat. úz. D. N. V. v spoluvlastníckom podiele 1/2 bol speňažený a predaný záujemcovi, ktorý splnil podmienky speňažovania a kúpnu cenu zaplatil na účet žalovaného dňa 12. mája 2008. Preto podané dovolanie je bezpredmetné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v § 237 a § 238 O. s. p.

Podľa ust. § 242 ods. 1 O. s. p., dovolací súd preskúma rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý. Ak nejde o vady uvedené v § 237, neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, ibaže tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkom podať dovolanie len z dôvodov taxatívne uvedených v § 241 ods. 2 O. s. p. Dovolanie možno preto odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 237 O. s. p., alebo b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa § 237 O. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala

možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodol senát.

Dovolateľ namietal procesné pochybenie súdu odvolacieho, ako aj súdu prvého stupňa, v tom, že tento vec prejednal bez jeho účasti, vo veci rozhodol napriek tomu, že sa riadne a včas ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania, a týmto postupom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f) O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi v konaní realizáciu tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, t. j. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod. Je nepochybné, že procesný predpis zaručuje účastníkom konania právo zúčastniť sa pojednávania a uplatňovať svoj vplyv na priebeh a výsledok konania. Aby mohol účastník a jeho zástupca reálne využiť procesné práva, ktoré mu dáva procesný predpis, musí mať osobné, resp. zdravotné záležitosti zariadené tak, aby mu umožňovali, resp. nebránili pojednávania sa zúčastniť.

Odvolací súd nariadil pojednávanie na prejednanie odvolania (§ 115 ods. 1 O. s. p.). Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že odvolanie prejednal a vo veci meritórne rozhodol bez účasti žalobcu, napriek tomu, že sa včas a riadne ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania. Ako dôvod uviedol, že v rozhodnom období t. j. v čase od 13. 02. 2008 do 04.03.2008 bude mimo územia Slovenskej republiky - zahraničná služobná cesta a predložil potvrdenie o rezervácii letenky (č. l. 134). Keďže žalobca trval na osobnej účasti zvoleného právneho zástupcu na pojednávaní a nesúhlasil s ustanovením zástupcu, požiadal o odročenie pojednávania a stanovenie nového termínu.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Odvolací súd vychádzal len zo znenia textu plnomocenstva, udelenému právnomu zástupcovi žalobcu zo dňa 20. 02. 2007 a nezohľadnil aktuálne stanovisko žalobcu zo dňa 07. 02. 2008, ktorým vyslovil jednoznačný nesúhlas so substitučným zastupovaním

v predmetnom spore, na čo právny zástupca vo svojom ospravedlní poukazoval ako na relevantný dôvod odročenia pojednávania. Je nesporné, že pokyny žalobcu sa v priebehu konania ohľadne substitučného zastúpenia zmenili (č. l. 166).

V danom prípade preto neboli splnené podmienky pre pokračovanie v odvolacom konaní v neprítomnosti žalobcu v zmysle § 101 ods. 2 druhá veta O. s. p., a pre meritórne rozhodnutie vo veci na nariadenom pojednávaní dňa 20. 02. 2008.

Odvolací súd sa taktiež náležite nevysporiadal s procesnými námietkami odvolateľa, týkajúcich sa konania pred súdom prvého stupňa a neakceptovania ospravedlnenia žalobcu z dôvodu práceneschopnosti, podaného faxovým podaním zo dňa 24. 04. 2007 jeho doplnením v súlade s ust. §42 ods. 1 O. s. p. a odňatím možnosti konať pred súdom. Napriek tomu, že odvolateľ k odvolaniu doložil kópiu faxovej správy (dôkaz č. l. 87) datovanej zo dňa 24. 04. 2007, odoslanej o 10:27 hod., odvolací súd sa však absolútne jej existenciou nezaoberal a osvojil si bez ďalšieho konštatovanie súdu prvého stupňa, že „údajný fax“ neobdržal. V tomto smere bolo potrebné doplniť dokazovanie dožiadanim na prvostupňový súd o zaslanie výpisu centrálnej evidencie faxových podaní na Krajskom súde v Bratislave došlých v uvedenom dni t. j. 24. 04. 2007.

Odvolací súd sa stotožnil s právnou i skutkovou kvalifikáciou veci prvostupňového súdu a neakceptoval procesné námietky odvolateľa a napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Uvedeným postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom a zakladá vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Na základe uvedených dôvodov, dovolací súd podľa ustanovenia § 243b ods. 2 O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, vychádzajúc z toho, že prípustnosť dovolania vo veci je daná podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

V novom rozhodnutí súd rozhodne znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2010

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.